

2025 plan- Skat og arbejdsmarked

Et stærkere Danmark – Jobreform

I dette notat vil vi gennemgå Jobreform¹, som er den del af 2025-planen, der omhandler to hovedelementer:

- En række ændringer af det danske skattesystem, der skal sænke skatten på arbejde. Derudover vil PSO-afgiften (her PSO-tariffen) blive udfaset som gave til erhvervslivet.
- Finansieringen findes gennem en række forringelser på især de arbejdsmarkedsrelaterede ydelser og støtteordninger, og derudover afskaffes den grønne check. Ligeledes nedsættes rentefradraget.

De skattepolitiske elementer i Jobreform

Man kan dele den skattepolitiske del op i følgende hovedpunkter:

- Lavere skat for lavindkomster – et såkaldt jobfradrag, herunder en jobpræmie for ledige, der kommer i beskæftigelse
- Der indføres en PensionsBonus, der skal gøre det mere attraktivt at spare op til pension
- En lavere topskattesats for indkomster op til 1 mio. kr. Millionærerne får dog stadig mest glæde af en lavere skat på det de tjener mellem 543.200-1 mio. kr. før arbejdsmarkedsbidrag
- Opgør med PSO og indførsel af Socialt Frikort

Samlet set skal skatte lempes med 19,7 mia. kr. i umiddelbar virkning i 2025.

Regeringen regner med at regningen er faldet til 11,5 mia. efter tilbageløb og adfærd. Der er således en stor forskel, og vi må antage, at et væsentligt bidrag kommer fra dynamiske effekter.

Jobreformen øger ifølge ministeriet den strukturelle beskæftigelse med 11.000 personer.

Skatte- og afgiftsinitiativerne øger arbejdsudbuddet med 8.100 personer. Halvdelen af denne effekt kommer fra en større indsats fra dem, der allerede er i arbejde, den anden halvdel er folk, der går fra at være ubeskæftigede til beskæftigelse.

Det målrettede jobfradrag – skattelettelse i bunden

Jobfradraget vil være relevant for indkomster fra 150.000-207.000. Her vil jobfradraget udgøre 30 pct. af arbejdsindkomsten, dog maksimalt 17.000 kr., der opnås ved en indkomst på 207.000 kr. Skatteværdien er således maksimalt ca. 4.350 kr. på det maksimale fradrag. Det vil reducere skatten for den sidst-tjente kr. med 7,75 procentpoint, men det er for personer, der får det fulde fradrag.

Personer, der tjener under 150.000 kr. får 0 kr. Folk der tjener 150.000 får stort set heller ikke noget. Hvis man tjener fx 152.000 så er det et meget beskedent beløb på få hundrede kr., der ikke ændrer synderligt ved den marginale skat.

Det maksimale jobfradrag eksisterer uden videre progression op til 300.000 kr. Herefter aftrappes det frem til 534.000, hvor topskattegrænsen befinder sig.

Skattelettelserne for de allerlaveste indkomster, der tjener op til 150.000 bliver ikke forbedret, og skattelettelsen er meget begrænset for de nedre grupper i intervallet 150.000-207.000.

¹ Jobreformen kan findes i sin fulde længde - <https://www.fm.dk/publikationer/2016/et-staerkere-danmark-jobreform>

Pris – Jobfradraget koster 5,6 mia. i umiddelbart provenu og 4,6 mia. efter tilbageløb og adfærd.

Pensionsbonus – betinget skattelettelse i midten

For mellemindkomsterne, dvs. fra 300.000 kr. op til topskattegrænsen på 534.000 kr. vil der ske en gradvis aftrapning af jobfradraget. Men samtidigt bliver der indført en betinget skattelettelse i form af den såkaldte PensionsBonus. Den opjusteres, i takt med at jobfradraget nedjusteres. Man kan ligesom med jobfradraget maksimalt fradrage 17.000 kr., hvilket har en maksimal skatteværdi på 4.500 kr. fra 534.000 kr. og op efter. Dette er dog betinget af, at man indbetaler på en fradragsberettiget pensionsopsparing. Derfor er denne skattelettelse for mellemindkomsterne også betinget af øget pensionsopsparing.

Frdraget gælder for alle, der indbetaler end 7,75 pct. af lønnen til pension. For personer, der indbetaler mindre end dette, PensionsBonus være lavere.

Ser man på de forskellige grupper, så vil dem, der tjener lige over 300.000 ikke få stor glæde af PensionsBonus. De vil til gengæld stadig have en vis gavn af jobfradraget, som kun er svagt udfaset for dem.

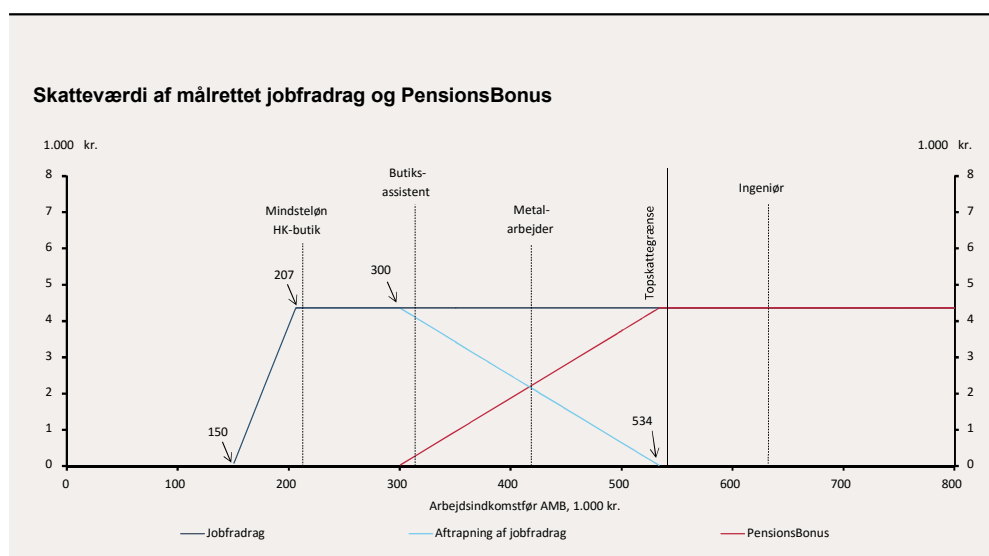
Omvendt vil personer, der fx tjener 450.000 kr. få et større fradrag til pensionsindbetalinger, mens jobfradraget nu er relativt lille.

Tanken bag er, at det skal øge incitamentet til pensionsopsparing, men der er ikke tale om en klassisk skattelettelse, der skal øge den disponible indkomst, hvad angår mellemindkomster. Den centrale motor er, at jo højere indkomst man har i gruppen 300.000-534.000 jo mere skal man presses til at spare op til pension, qua fradraget bliver stadigt mere betinget af pensionsopsparing.

Pris – PensionsBonus koster 3,6 mia. i umiddelbar virkning og 2,0 mia. efter tilbageløb og adfærd.

Det er lidt kompliceret, men i figur 1 ses en grafisk fremstilling af mekanismerne, der kan give et overblik.

Figur 1 – Skatten – en samlet oversigt

Kilde – "Et stærkere Danmark – Jobreform"

Jobpræmien

Jobpræmien skal tilskynde personer til at gå fra ledighed til beskæftigelse. I årene 2017-2019 vil en langtidsledig kunne modtage op til 10 pct. af arbejdsindkomsten i jobpræmie, dog maksimalt 2.500 kr. om måneden og i højst 1½ år, såfremt vedkommende kommer i u-støttet beskæftigelse. Dermed kan en person modtage op til 45.000 kr. i jobpræmie. Ordningen vil omfatte personer, der har været i mindst et års sammenhængende forløb på kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, ledighedsydelse eller ressourceforløb pr. 1. september 2016. Dagpengemodtagere der på skæringsdatoen har været ledige i sammenhængende 1½ år vil også komme i betragtning.

Pris – Jobpræmien skal løbe i årene 2017-2019, og der er samlet afsat 530 mio. kr.

Lavere topskattesats

Topskatten reduceres. Man har valgt ikke at følge den klassiske model, hvor man sænker marginalsatten for alle, der betaler topskat. I stedet laver man et ekstra skatteinterval, der går fra topskattegrænsen på 543.200 og op til 1 mio. kr. Det er meget vigtigt at understrege, at regeringen modsat normal praksis indregner dette før arbejdsmarkedsbidrag, dvs. at man efter personlig indkomst vil placere sig lige under 1 mio. kr. Her vil topskattesatsen blive sat ned med 5 procentpoint fra 15 til 10 procent.

Ifølge regeringen vil det give en årlig skattelempelse op til 21.000 kr. Dette er jo et langt større beløb end de typiske skattelempelser for de lave indkomster, eksklusiv jobpræmien, der maksimalt giver 4.350 kr.

Det er også vigtigt at understrege, at millionærer stadig vil få en klækkelig skattelettelse, og faktisk også typisk en større skattelettelse.

En person, der tjener fx 800.000 vil således spare 5 procentpoint i skat af et beløb, der svarer til ca. 257.000 kr. En person der tjener 1,3 mio. kr. vil derimod kunne spare 5 procentpoint i skat af hele beløbet fra topskattegrænsen og op til 1 mio. dvs. ca. 456.000 kr. Derfor vil de rigeste stadigvæk få mest ud af topskattelettelsen.

Pris – 3,4 mia. kr. i umiddelbar virkning og 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Derudover er det også vigtigt at pointere, at det skrå skatteloft i samme indkomstinterval nedsættes fra 51,98 til 46,98 pct. Det kan også have en særdeles gunstig virkning på de højeste indkomster alt efter, hvilken kommune man bor i, og hvordan kommuneskatten er.

Samlet set – Når Lars Løkke siger, at de laveste indkomster bliver tilgodeset mest, så er det i høj grad jobpræmien, der er hans figenblad. Det er således muligt for disse personer, der både får glæden af jobfradraget og jobpræmien, at få øget indkomsten med mere end, de rigeste, der får gavn af topskattelettelsen. Fx vil en person, der modtager jobpræmie i et år, og dermed får 25.000 kr. over et år, og samtidigt får et jobfradrag på fx 3.000 kr. samlet set modtage 28.000 kr. på et år. Hvilket er mere end den maksimale gevinst ved topskattelettelsen.

Det er dog ikke det samme som at lavtlønnede generelt får mere end de rigeste, hvis man ser bort fra jobpræmien. Tjener man op til 150.000 kr. får man 0 kr. Tjener man lige over 150.000 kr. så bliver det kun få hundrede kr. For dem, der tjener 207.000-300.000 kr. kan man maksimalt spare 4.350 kr. i skat. For indkomster over 300.000-534.000 kr. bliver skattelettelsen i stigende grad betinget af pensionsopsparing.

Til sammenligning modtager man op til 21.000 kr. om året i topskattelettelse. Dem der kan opnå den maksimale skattelettelse er dem, der tjener omkring 1 mio., eller over denne grænse, da de får skattelettelse for det fulde beløbsinterval.

Yderligere skattepolitiske tiltag

PSO

Regeringen vil gradvist afvikle PSO-tariffen løbende hen over perioden 2017-2022 og overflytte PSO-finansieringen til finansloven. Endvidere foreslås at fjerne nogle ellers planlagte Vedvarende Energi (VE) tiltag, så PSO-udgiften samlet reduceres noget frem til 2025

PSO-tariffen er hidtil betalt af el-forbrugerne, dvs. erhvervslivet med 60 % og familierne med 40 %. Samlet 7-8 mia. kr. årligt.

Med vækstplanen 2014 blev ca. 1/3 af erhvervslivets PSO-tarif overført til finansiering via finansloven (konto 29.25.10 som i 2017 i FFL2017 er på 1,6 mia. kr.).

Aktuelt er finansieringen af PSO-udgiften dermed fordelt med (ca.) 40 % til husholdningerne, 40 % til erhvervslivet og 20 % via finansloven.

Ved at nedlægge PSO-tariffen, overføres hele finansieringen til finansloven. Herved vil erhvervslivet få en yderligere årlig besparelse på ca. 3 mia. kr. efter indfasning.

Dette betyder, at den aktuelle PSO-konto i finansloven (29.25.10) gradvist vil vokse fra 1,6 mia. kr. til 6-7 mia. kr. over en årrække (men det fremgår vist ikke i papirerne?)

Set over perioden 2017-2025 lettes erhvervslivet for 23 mia. kr., der i stedet skal finansieres over skatterne (finansloven).

Man finansierer ikke længere PSO direkte sammenkoblet med hævelse af bundskatten, som det blev foreslået i forsommeren, men indgår nu i den samlede effekt af 2025-planen. Fjernelsen af PSO-tariffen hævdes at ville øge elforbruget og dermed indtægter fra energifgifter og moms og vil medføre produktivitetsstigninger.

PSO reduceres i gennemsnit med 3 øre pr. kWh i 2017 og reduceres op til ca. 17,25 øre i 2022.

Fjernelsen af PSO vil ifølge regeringen bidrage positivt til BNP i 2025 med 1,5 mia. kr.

Ifølge regeringen vil husholdningerne få reduceret elprisen inkl. moms og afgifter med ca. 10 pct., mens virksomheder vil spare 25 pct. Erhvervslivets elpriser ligger i forvejen blandt de laveste i EU. Det hævdes at andre lande ikke betaler PSO-tarif, men det er ikke rigtigt. De fleste lande finansierer udgiften til grøn energiomstilling via elregningen på den ene eller anden måde. Ingen andre lande har valgt at finansiere over deres finanslov (dette fremgår af et notat fra 2014, som vi har anmodet om at få opdateret som led i de ikke længere eksisterende PSO-forhandlinger i energiforligskredsen).

Dernæst anfører regeringen, at virksomhederne som følge af fjernelsen af PSO-afgifterne, vil investere mere, hvilket øger produktivitet og giver højere løn. Det vil også føre til lavere priser på varer og tjenesteydelser. Det er meget tvivlsomt om dette vil finde sted.

Det er mindst lige så sandsynligt, at virksomhederne blot vil øge deres overskud og deres udbyttebetalinger, hvilket har været det gængse billede de seneste år.

Ydermere regner regeringen med en beskæftigelseseffekt på 650 personer ved en afskaffelse af PSO.

Pris – Med regeringens jubeloptimistiske antagelser om positive afledte effekter, er der stor forskel før og efter tilbageløb og adfærd. Pris i umiddelbar virkning af at fjerne PSO er 7,1 mia. kr. Efter tilbageløb og adfærd er vi nede på under det halve, nemlig 3,2 mia. kr.

Der er dog yderligere en dimension af PSO, der fremgår af Vækst 2016. Ifølge regeringen har PSO-udgifterne været voldsomt stigende i forhold til forventet ved indgåelsen af energiforliget i 2012, og ligger på 7-8 mia. kr. årligt. Derfor vil regeringen i perioden 2017-2025 "justere" udgifterne på energiområdet. Det betyder besparelser på grønne investeringer på 7,2 mia. kr. samlet frem til 2025, se nærmere i notat om Vækst 2016.

Socialt frikort for hjemløse

Hjemløse skal have et socialt frikort på arbejdsindkomst op til 20.000 kr. ud over personfradrag og beskæftigelsesfradrag. Det skal give ca. 8.000 kr. mere om året til en hjemløs. Der afsættes 50 mio. kr. i 2018 og 2019.

Finansieringselementerne i Jobreform

Man kan dele finansieringselementerne op i følgende hovedpunkter:

- Lavere rentefradrag
- Afskaffelse af grøn check
- En række nedskæringer på overførselsindkomsterne
- Brug af reserve fra Jobreform I og øvrig råderumsfinansiering

Lavere rentefradrag

Regeringen vil nedsætte rentefradraget med 1 procentpoint årligt fra 2021-2025 dvs. samlet med 5 procentpoint. Det vil gælde både den høje og lave sats.

De gældende beløbsgrænser på 50.000 kr. og 100.000 kr. for ægtepar vil bestå. Rentefradragsprocenten vil med de gældende regler være 33 pct. op til beløbsgrænsen og 25 pct. over beløbsgrænsen. Med de nye regler vil den være faldet til 28 pct. i 2025. Over beløbsgrænsen vil satsen efter de gældende regler være 25 pct. og med de nye regler 20 pct. i 2025.

Indtægt – 5 mia. kr. i umiddelbar virkning og 4 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Afskaffelse af grøn check

Den grønne check vil blive fjernet fra 2017. Ifølge regeringen er der ikke længere brug for denne kompensation, da en lang række afgifter siden 2010 er sat ned. Ikke desto mindre rammer denne afskaffelse socialt skævt. Regeringen skønner at afskaffelsen vil øge beskæftigelsen med 2.000 personer i 2025!

Indtægt – 3,1 mia. i umiddelbar virkning og 2,8 mia. efter tilbageløb og adfærd.

Nedskæringer på de offentlige overførsler

Der er en hel række af elementer i denne del. Tilsammen skal dette tilvejebringe 2,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Det er dog forudsat, at nedskæringerne øger beskæftigelsen med 3.200 personer.

I den samlede finansiering er der kun bogført 2,3 mia. kr. da halvdelen af provenuet fra Seniorjobordningen og effektiviseringen af A-kasserne ikke indgår, da det er kategoriseret som offentligt forbrug og derfor indgår i en omprioritering af råderummet.

- Afdæmpet regulering af satsregulerede overførsler

Skattereformen 2012 indførte en afdæmpning af regulering af en række sociale overførsler. Denne mindre-regulering kulminerer op til 0,75 procentpoint i årene 2018-2023. Det foreslås at dette videreføres i årene 2024 og 2025.

Indtægt – Det vurderes at dette tiltag vil medføre en stigende beskæftigelse på 1.600 personer, hvilket tilvejebringer 1,1 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

- Justering af seniorjobordningen

Pt. aflønnes personer efter gældende OK-regler. Fremover skal de blot tjene det, der svarer til den højeste dagpengesats for nye seniorjob pr. 1. juli 2017.

Indtægt – Det vurderes at dette vil medføre en stigende beskæftigelse på 150 personer, der tilvejebringer 100 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd.

- 1 måneds dagpengekarens for dimittender

Regeringen foreslår at reglerne harmoniseres, så alle har en måneds karensperiode, når de er dagpengeberettigede på dimittendvilkår.

Indtægt – Det vurderes at dette vil føre til at beskæftigelsen øges med 750 personer, hvilket tilvejebringer 200 mio. kr.

- Afskaffelse af Voksenlærlingeordningen til beskæftigede.

Man vil gøre den målrettet så kun ledige, og ikke beskæftigede, kan komme på ordningen.

Indtægt – Det vurderes at dette vil øge beskæftigelsen med 500 personer og tilvejebringe 300 mio. kr.

- Afskaffelse af revalideringsordningen

Regeringen mener den er for dyr, og at personer i stedet skal på de billigere ydelser, fx SU, jobafklaring, ressource, kontanthjælp. Den skal lukkes for tilgang fra 1.juli 2017.

Indtægt – Ingen beskæftigelseeffekt men en indtægt på 150 mio. kr.

- Et gradueret loft over børne- og ungeydelsen

Satsen reduceres, jo flere børn man har. Det yngste og næst-yngste barn får 100 procent, mens barn tre nu kun får 75 pct. Barn nr. 4, 5 osv. vil ikke længere modtage noget.

Indtægt – Man regner med dette vil øge beskæftigelsen med 150 personer og tilvejebringe 400 mio. kr.

- En effektivisering af A-kasserne

Regeringen vil tilskynde A-kasserne til en årlig effektivisering på 2 pct. i årene 2017-2020, med omprioriteringsbidraget som forbillede.

Indtægt – 350 mio. kr.

Yderligere finansiering

Det fremgår, at man vil bruge en reserve som er tilvejebragt fra Jobreform I på 1,0 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, samt at der er en "øvrige råderumsfinansiering fra 2025 planen" på 1,3 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Samlet set – Finansieringen i Jobreform er yderst usikker. De eneste sikre penge regeringen har, er fra nedsættelse af rentefradraget samt den grønne check. De tilvejebringer tilsammen 8,1 mia. i umiddelbar virkning og 6,8 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Derudover hentes der i 1 mia. via reserve og 1,3 mia. via et øvrigt råderum, som 2025 planen genererer. Om dette øvrige råderum fra 2025-planen kan være nogle af SU-pengene, kan vi ikke vide på nuværende tidspunkt, men man kan have sin mistanke.

Så er der samlet fundet finansiering for 9,1 mia. kr.

Ud over dette skal den resterende del på 2,3 mia. finansieres af nedskæringer på de offentlige overførsler. Det er dog usikkert, om der faktisk kan tilvejebringes 2,3 mia. Det kræver sådan som det fremgår af jobreform, at der skal være en beskæftigelseseffekt på omkring 3.000 personer. Hvis ikke dette sker, er planen underfinansieret efter tilbageløb og adfærd.

Langt værre ser det dog ud for planen, hvis ikke regeringens antagelser om dynamiske effekter holder vand.

Samlet set er der således udgifter for 19,7 mia. kr. i planen. Efter tilbageløb og adfærd er udgifterne på 11,4 mia. kr. Ser man på hele 2025-planen samlet, så skal det øgede arbejdsudbud, hvoraf det meste relaterer sig til Jobreform II, tilsammen generere 8,4 mia. kr.² Hvis ikke disse optimistiske skøn viser sig at holde vand, så vil Danmark stå med en milliardregning om nogle år.

Derfor er finansieringen efter vores opfattelse uansvarlig. Det er store u-finansierede skattelettelser, hvor de enkelte finansieringslementer rammer socialt pilskævt i form af afskaffelsen af den grønne check og de mange nedskæringer på overførselssystemet.

² <http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/fiu/spm/477/svar/1343127/1665276.pdf>

Tabel 1 – Samlet finansiering

Finansiering af JobReform		Fuldt indfaset i 2025	
Mio. kr. (2017-niveau)		Umiddelbart	Provenu efter proveneru tilbageløb og adfærd
Målrettet jobfradrag		-5,6	-4,6
PensionsBonus		-3,6	-2,0
Lavere topskattesats		-3,4	-1,6
Jobpræmie for langtidslidende i 2017-2019	-	-	-
Afskaffelse af PSO-afgiften ¹⁾		-7,1	-3,2
Socialt frikort for hjemløse i 2018-2019	-	-	-
Lempelser i alt		-19,7	-11,4
Reserve fra JobReform fase I	-		1,0
Lavere rentefradrag	5,0		4,0
Afskaffelse af grøn check	3,1		2,8
Justeringer af visse elementer i overførselssystemet ²⁾	-		2,3
Øvrig råderumsfinansiering fra 2025-planen	-		1,3
Finansiering i alt			11,4

Kilde – ”Et stærkere Danmark – Jobreform”

Tabel 2 – Reformers af overførslers bidrag til finansiering**Justeringer af visse elementer i overførselssystemet**

2025	Beskæftigelse	Provenu efter skat, tilbageløb og adfærd
2017-niveau	Personer	Mio. kr.
Afdæmpet regulering af satsregulerede overførsler 2024-2025	1.600	1.100
Justering af seniorjobordningen ¹⁾	150	100
1 måneds dagpengekarens for dimittender	750	200
Målretning af voksenlærlingeordning til ledige	500	300
Afvikling af revalideringsordningen	-	150
Justering af børne- og ungedydsen	150	400
Bidrag til JobReform	3.200	2.300
<i>Herudover proveneru fra a-kasser mv.²⁾</i>	-	350
I alt	3.200	2.600

Kilde – ”Et stærkere Danmark – Jobreform”